

Herman Robbers

IN MEMORIAM ARY PRINS

19 Maart 1860–3 Mei 1922

Hoe groot was de belangstelling bij zijn sterven – en hoe weinigen hebben hem gekend. Was het dan zoo moeilijk hem te leeren kennen? In 't geheel niet. Prins, wars van elke pose, ieder vertoon, was de eenvoud zelf. Maar ook de beheerstheid, de mannelijkheid. Aan slechts enkelen gaf hij zich in zijn ware en komplette wezen.

Eerlijk was dat wezen, open en recht-uit tot op het straffe, stroeve, beminnelijk, goedhartig, ja teêrhartig soms tot op het weeke, flink en doortastend, ten uiterste nauwgezet bij de vervulling van zijn plichten en beloften, rechtvaardig, menschlievend, bescheiden en toegankelijk schijnend voor iedereen – maar onder dat alles door vervuld van een besef van dichterschap, een kunstenaarseenzaamheid zoo hoog en trotsch als ik nog bij niemand anders ooit ontmoette. Pessimistisch dacht hij over de menschen, de wereld, den tijd. Toch hielp hij waar hij kon, viel niemand hard, hield van zijn naaste omgeving met een innigheid, die ondanks de strakke beheersching telkens uit stemgeluid en blik naar voren kwam – diep in zijn innerlijk koesterend slechts één groote vereering, één allesoverheerschende liefde: de schoonheid.

Niet naderen liet hij zijn hooge geliefde. Maakte iemand in zijn tegenwoordigheid, en over iets dat hij mooi vond, een opmerking die blijk gaf van wanbegrip of onnoozelheid, gebrek aan kunstgevoel of aandacht, dan lachte hij niet, gaf ook zelden antwoord, liet wel eens een kort gebrom hooren of zijn liefkoosd: 'Tja!' – en praatte weer vriendelijk door, alsof er niets gebeurd was.

Ziedaar, lezers, den grooten kunstenaar, zooals hij wordt wanneer hij niet uitsluitend kunstenaar is, maar volledig dus ook maatschappelijk mensch, koopman b.v. of industrieel, gelijk Prins. Wij allen, meer gewone menschen, dwingen hem tot die houding. Wij behoeven ons er niet over te schamen. Prins, hijzelf, koesterde nimmer wrok tegen de menschenmaatschappij omdat zij de kunstenaars niet verstaat. Hij vond b.v. – Brusse heeft het indertijd uit een 'interview' meegedeeld – dat het met de waardeering van litteratuur in Nederland nog zoo kwaad niet gesteld was. En dan, hij bezat een groote mate van humor. Met welk een innig plezier kon hij vertellen van een kennis, die hem op straat had staande gehouden met een 'Zeg, dat boek van je, hoe heet het ook . . . 'De vroolijke tocht' . . . ik ben het aan het lezen, maar ik wou je 's vragen: wat